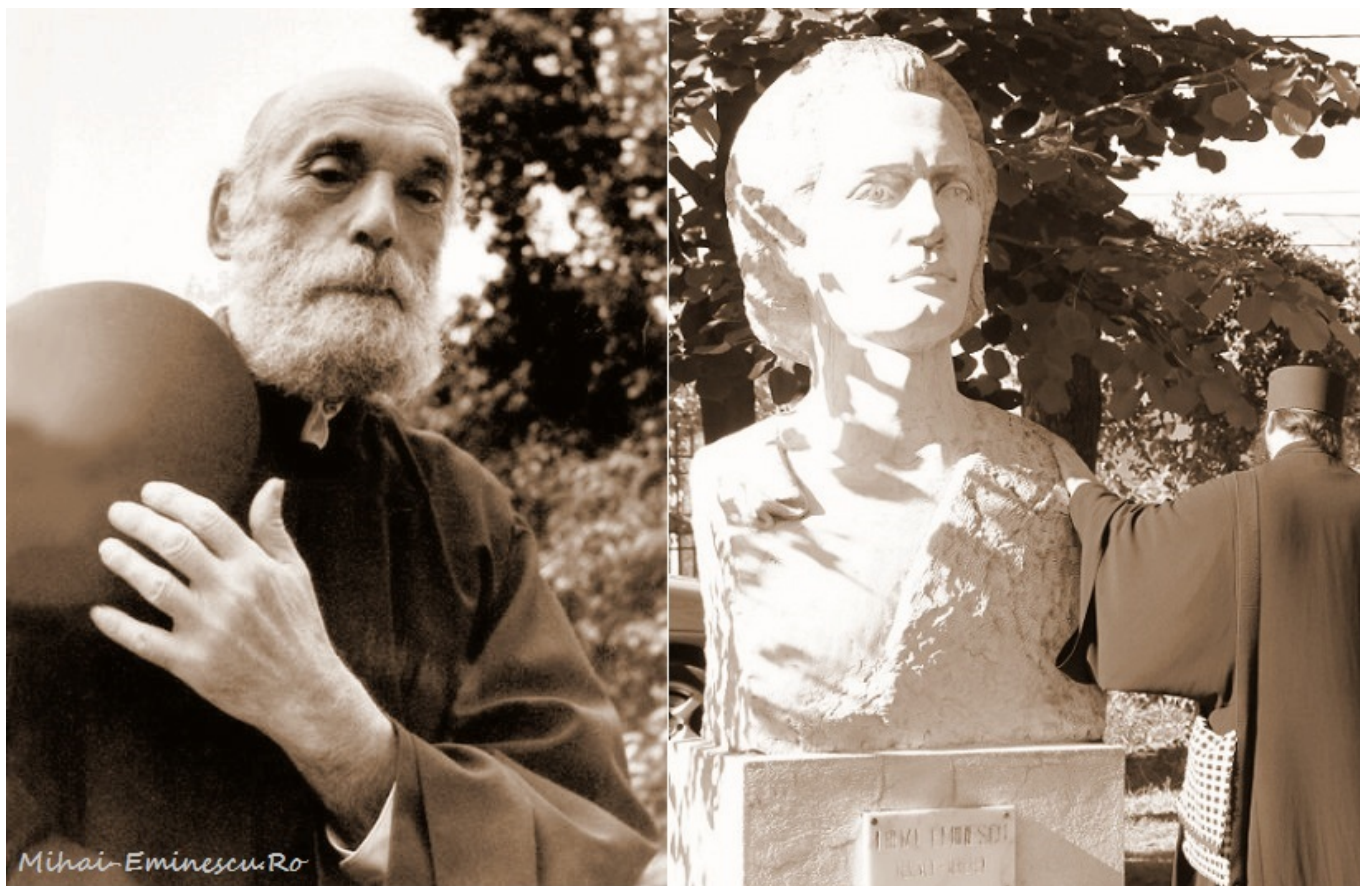

**De ziua de Sfânt Voievod a
lui Mihai Eminescu. Nicolae
Steinhardt: Îl iubesc pe
Eminescu. Tot astfel, iubesc
în mod orbitor și total
poporul românesc și
„fenomenul românesc“**

“Pe ziua de Sf. Voievozi în anul 1886 m-au chemat la M-rea Neamțu, la bolniță, și l-am spovedit și l-am împărtășit pe poetul M. Eminescu. Și au fost acolo Ion Gheorghită, din Crăcăoani, care acum este primar. Iar M. Eminescu era limpede la minte, numai tare posac și trist. Și mi-au sărutat mâna și au spus: Părinte, Să mă îngropați la țărmurile mării și să fie într-o mănăstire de maici, și să ascult în fiecare seară ca la Agafton cum cântă Lumină lină. Iar a doua zi...”

Nicu Steinhardt: Am învățat și predat euforic multe poezii eminesciene la Jilava, Gherla și Dej

Redăm în exclusivitate „Mărturisirea” de mai jos, poate una din cele mai frumoase scrieri semnate de Nicolae Steinhardt despre Eminescu și fenomenul românesc.

MĂRTURISIRE

Mi-am pus demult întrebarea: dacă mi se va cere să scriu despre Eminescu, ce voi face? Să cutesc a scrie? Nu va fi impertinență și abatere de la modestia cea mai elementară?

Iată însă că, pînă la rezolvarea teoretică a problemei, am scris și publicat cîteva texte despre Eminescu în „Viața Românească”, în „Caiete critice”, în volumul „Escale în timp și spațiu” și „Prin alții spre sine”, în cuvîntul înainte la „Eminescu și abisul ontologic” de Svetlana Paleologu-Matta.

Am învățat și predat euforic multe poezii eminesciene la Jilava, Gherla și Dej.

Știu bine că am scris copilării și banalități dar cu teamă, dragoste, credință și adînc respect. Așa încît s-ar putea ca păcatul de temeritate și poftă de fală să-mi fie iertat.

Îl iubesc pe Eminescu. Ziua de 15 ianuarie e pentru mine o zi sfîntă. Nu uit, cînd sunt în București, să depun și eu o floare la statuia din fața Ateneului, operă a sculptorului D. Anghel.

Cu ce drept îl iubesc pe Eminescu? Fără niciun drept. Prin declarație unilaterală de voință, pentru că oricine are dreptul să iubească, oricît de nevolnic și neîndeptățit este. Pentru că, după cum spun englezii, o pisică poate privi un rege. Tot astfel, fără nicio justificare, iubesc în mod orbitor și total poporul românesc și „fenomenul românesc”.

Și apoi Eminescu, prin fermitate și curăția caracterului, îmi e sprijin de nădejde în credința că popoului român îi e merit a se împărtăși în cultură și în viața spirituală de o soartă cu mult deasupra mediocrității, acea binecuvîntată soartă în care au crezut Hașdeu, Pârvan, Blaga, Mircea Eliade și Constantin Noica.

Cît de fericit sunt că mi-ați dat prilejul să-mi mărturisesc dragostea despre Eminescu și fenomenul românesc.

Nicolae Steinhardt

Mănăstirea Rohia

24 martie 1989 (*Confesiune făcută cu șase zile înainte de a trece la Domnul – 30 martie 1989*)

Originalul acestui text se află în Arhiva Fabian Anton

Mihai-Eminescu.Ro